

Fit-Tribunal tal-Konsumatur

George Bonello

vs

Connect Travel u Chris Bonello/Throttle Monkeys

CCT 157/20/ MS

5 ta' Ottubru 2022

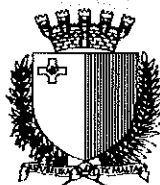
Ra l-avviz tar-rikorrent ipprezentat fis-6 ta' Novembru 2020 fejn talab ir-rifuzjoni ta' elf u tleth mitt Euro (€1,300) u dan wara li xtara pakkett tal-vjagg organizzat mill-intimati/azjendi intimati, liema pakkett kellu jigi abbandunat mir-rikorrent wara li l-Italja giet dikjarata zona hamra u minhabba restrizzjonijiet ohra in konnessjoni mal-pandemija Covid-19, kif ahjar deskritt fl-avviz tat-talba immarkata Appendix A.

Ra r-risposta pprezentata fis-16 ta' Frar 2021 fejn gie except illi t-talbiet tar-rikorrent huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjes kontrihom stante li: preliminarjament ir-rikorrent kien heles lill-intimati minn kwalsiasi responsabbilita' u rinunzja ghal kwalsiasi pretensjoni li seta' kellu meta ffirmja l-iskrittura Dok A u konsegwentement ghandhom jigu mehlusa minn kwalsiasi responsabbilita' u liberati mill-osservanza tal-gudizzju;

illi preliminarjament, ghandhom jigu sfilzati d-dokumenti kollha li ntabghtu fuq bazi ta' minghajr pregudizzju mill-atti tal-kawza; illi fil-mertu, il-pakkett tal-ivjaggar in kwistjoni kien beda meta r-rikorrent attenda fil-hanut tal-intimat Chris Bonello u imbaghad ghadda biex jaqbad il-vapur lejn Sqallija. Konsegwentement mhuwiex applikabbli r-regolament 11 tal-LS 409.19 ladarba l-pakkett tal-ivjaggar kien diga' beda meta r-rikorrenti ghazel li jitterminah; illi qabel il-bidu ta' dan it-tour ir-rikorrent kien jaf li kienet ghadejja pandemija u kien konsapevoli li kellu jiltaqa' mal-gwida gewwa Tunezija, u minkejja li kien jaf li kien hemm tibdiliet fil-prgramm u mir-riskji li kien hemm huwa ghazel li jaccetta t-tibdiliet u riskji u f'kull kaz jibda l-pakketta tal-ivjaggar; illi ai termini tar-regolament 13(3)(c) tal-LS 409.19 ir-rikorrent m'ghandux ikun intitolat ghal kumpens ghad-danni ladarba n-nuqqas ta' konformita' kienet minhabba cirkostanzi inevitabbli u straordinarji; illi l-ebda ammont huwa dovut lir-rikorrent.

Ra l-atti kollha tal-kawza,

Sema' x-xhieda bil-gurament

MALTA

Ra illi din il-kawza hija konessa mal-kawzi CCT 79/20, CCT86/20 u CCT 80/20 u l-kawzi instemghu flimkien.

Ikkunsidra

Illi l-ewwel eccezzjoni tal-intimati: - li huma ghandhom jigu mehlusa minn kwalsiasi responsabbilita' u liberati mill-osservanza tal-gudizzju u dan wara li r-rikorrent irrinunzja ghall-kwalsiasi pretensjoni li seta' kellu fil-konfront tal-istess u heles lill-intimati minn kwalsiasi responsabbilita' ta kwalsiasi natura (Dok A).

Illi d-dokument in kwistjoni, huwa 'Throttle Monkeys Malta and Connect Travel Malta Waiver and Release of Liability Agreement' li gie ffirmat mir-rikorrent fid-9 ta' Marzu 2020.

Illi l-artikolu 44 (cc) tal-Kap 378 jipprojibixxi kuntratti ma' konsumaturi li jiddahhlu espressjonijiet li jkollhom l-effett li "jeskludu jew ifixxklu d-dritt li ghandu l-konsumatur li jiehu azzjoni legali jew li jezercita xi rimedju legali iehor, (contracts which have the effect of excluding or hindering the consumer's right to take legal action or exercise any other legal remedy).

Artiklu 44(2)(cc) huwa transpozizzjoni ta' paragrafu (q) tal-Annex mal-Artiklu 3 tal-Council Directive 93/13/EEC tal-5 t'April 1993 dwar unfair terms in consumer contracts, li jaqra:

"Article 3

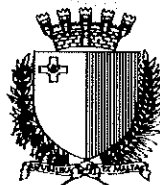
1. A contractual term which has not been individually negotiated shall be regarded as unfair if, contrary to the requirement of good faith, it causes a significant imbalance in the parties' rights and obligations arising under the contract, to the detriment of the consumer.

2. A term shall always be regarded as not individually negotiated where it has been drafted in advance and the consumer has therefore not been able to influence the substance of the term, particularly in the context of a pre-formulated standard contract.

Imbaghd l-artikolu 45 tal-Kap 378 jipprovdi hekk:

"An unfair term means any term in a consumer contract, which on its own or in conjunction with one or more terms,

(a) creates a significant imbalance between the rights and obligations of the contracting parties to the detriment of the consumer

(d) is incompatible with the requirements of good faith.

The unfairness of a term shall be assessed taking into consideration the following:

(b) the time of the conclusion of the contract.

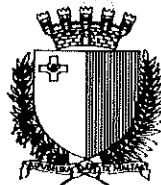
Illi t-Tribunal jagħmel referenza wkoll għal l-artikolu 22 (3) tal-LS 409.19 li jipprovdi li kwalunkwe arrangjamenti kuntrattwali li direttament jew indirettament jirrestringi d-drittijiet ta' vjaggatur permezz tal-istess regolamenti m'għandhomx ikunu vinkolanti fuq il-vjaggatur.

It-Tribunal josserva wkoll illi l-ftehim gie iffirmit fid-9 ta' Marzu 2020, propju fil-gurnata illi r-rikorrent telaq minn Malta għal Sqallija, kmieni fil-ghodu. Anke kieku, xorta wahda it-Tribunal jidhirlu li dan il-ftehim jaqa' pjenament fil-parametri tal-Part VIII tal-Kap 378 - 'Unfair Contract Terms'. Għalhekk l-ewwel eccezzjoni qed tigi michuda.

Illi għal dik li hija t-tieni eccezzjoni, u cjoe' li għandhom jigu sfilzati d-dokumenti kollha illi ntbghatu mingħajr pregudizzju, apparti l-fatt li dan missu gie ventilat fil-bidu tal-proceduri, t-Tribunal josserva illi fl-avviz tar-rikorrent stess (appendix A) hemm referenza għall-offerta ta' €875.00 li saret 'mingħajr pregudizzju'. Jingħad ukoll illi fix-xhieda tiegħu quddiem dan it-Tribunal, r-rikorrent rega' għamel accenn għal din l-offerta u ma kien hemm l-ebda oggezzjoni min-naha tal-intimati. Dan ifisser illi anke jekk it-Tribunal jordna tali sfilz, din l-offerta xorta tiffirma parti mill-atti tal-kawza u tissemma fix-xhieda tar-rikorrent. It-Tribunal għalhekk jidhirlu illi f'dan l-istadju din l-eccezzjoni hija superfluwa u għalhekk qed tigi michuda.

Illi għal dak li huwa l-mertu, rrizulta mill-provi u mhux kontestat illi r-rikorrent u shabu xtraw pakkett tal-ivjaggur mingħand l-intimati.

Xehed ir-rikorrent li rrefera għax-xiehda ta' Julian Boffa u qal li huwa hallas l-istess ammont - u cjoe' 1460 Euro. Qal li kien hu li xtara l-biljett minn Malta għal Sqallija u sar jaf li l-gwida kien ha jiltaqa' magħhom it-Tunesia meta wasal Sqallija u dan kien ta' dizappunt kbir. Ir-raguni għaliex huma ddecidew li ma jkomplux bil-vjagg kien minhabba s-stiwazzjoni tal-kwarantina li zviluppat dak in-nhar stess (fid-9 ta' Marzu) u li kieku kien jaf minn qabel ma kienx jitlaq minn Malta. Telaq minn Malta fid-9 ta' Marzu 2020 u fl-istess gurnata iktar tard, l-Italja kollha giet dikjarata zona hamra (red zone) minhabba l-pandemija u għalhekk kull minn kien ser jivjagga lejn it-Tunesija kien ikollu jagħmel erbatax - il jum kwarantina. Fil-fatt sar jaf wara li l-gwida inqabad it-Tunesia u ma setax issib akkomaddazzjoni.

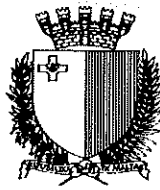
MALTA

Ir-rikorrent xehed li hallas €1,460 ghall-vjagg. Sussegwentement l-intimati offrewlhom li jirrifondulhom parti mill-prezz imhallas - €875 il-wiehed, u dan fuq bazi minghajr pregudizzju. Ir-rikorrent ma accettax u talab li jinghata rifuzjoni shiha, pero' wara kienu disposti jaccettaw €1,300.00 izda dan ma giex accettat mill-intimati. Mistoqsi fuq il-waiver agreement illi kien iffirmah fl-ahhar minuta.

Illi xehed ukoll l-intimat Chris Bonello li qal illi l-vjagg kien jinkludi wkoll il-biljetti minn Malta ghal Sqallija, pero' Julian Boffa kien ha l-inizjattiva u talbu jixtri l-biljetti huwa stess, u hu kien accetta u naqas l-ammont tal-biljetti mill-pakkett tal-vjagg. Dan sar hafna qabel il-vjagg. Pero skond hu, il-vjagg beda minn Malta fid-9 ta' Marzu u mhux minn Palermo. "The Trip as organised initiated on Monday morning 9 March 2020 without a guide as agreed with all the customers due to the circumstances of travel. By the time the customers withdrew they had all checked in to a ferry that was part of the organised trip." Qal ukoll illi huwa kien f'kuntatt mal-grupp b'mod kostanti matul il-gurnata pero' meta huma ddecidew illi jirritornaw, wara t-8 ta' filghaxija, ma kienx disponibbli. Qal ukoll illi fit-3 ta' Marzu il-klijenti kienu qed jiddiskutu r-riskji u kellhom id-dubji, u anke esprimew thassib dwar il-possibilita' li l-vjagg lejn Tunisia jigi kancellat. Ighid illi hu qatt ma ddiskuta maghhom l-alternattivi li kieku kancellaw, pero' qatt ma sfurzhom biex imorru. Xehed li kien hallas il-gwida bil-quddiem u dan kien riskju ghalih ukoll. Ighid li li kieku l-gwida mar jiltaqa' maghhom l-Italja, kien ikolli jikkwarantina wkoll mar-ritorn tieghu fit-Tunisia. Qal li huwa offra lill-klijenti biex il-gwida jitlaqa' maghhom it-Tunisia minflok l-Italja, u huma accettaw. Ighid li l-ftehim originali kien li l-gwida kellu jiltaqa' maghhom jew f'Malta jew f'Pozzallo u bi qbil mal-klijenti l-gwida kien ser jiltaqa' maghhom Palermo. Pero' minhabba s-sitwazzjoni tar-red zone fl-Italja, kellhom jiltaqghu mal-gwida fit-Tunesia. Huwa konferma illi l-Italja giet dikjarata zona hamra bil-lejl fid-9 ta' Marzu pero' ma setax jikkonferma jekk kien wara li t-Tunesia harget l-avviz tal-kwarantina. Qal ukoll illi hu ghamel kuntatt mal-gwida f'xi hin bil-lejl u li l-gwida qallu li kien qal lill-grupp li ma kellhomx id-dritt illi jitterminaw il-vjagg. Rigward il-Waiver and release of Liability agreement, ighid li ntbaghtet lill-grupp fuq messenger xi jiem qabel.

Ikkunsidra

Illi ma hemmx kontestazzjoni li r-rikorrent u shabu xtraw pakkett ta' vjagg minghand l-intimati/azjendi intimati u fil-fatt il-waiver form jaghmel referenza kemm ghal Throttle Monkeys Malta kif ukoll ghal Connect Travel Malta. Il-vjagg - The Tunisian Road Trip, kien reklamta minn Throttle Monkeys in collaboration with Connect Travel (appendix F). Ghalkemm jidher illi l-hlas sar lil Christian Bonello u l-ircevuta datata 12 ta' Lulju 2019 giet mahruqa minn Throttle Monkeys, l-invoice datat 8 February 2020 gie mahrug minn Connect Travel (Inv-1531).

MALTA

Illi t-Tribunal jinnota wkoll illi l-intimata Roberta Ellul attendiet biss ghall-ewwel seduta fl-17 ta' Frar 2021, u dan minkejja li kienet notifikata ghas-seduti kollha ta' wara. Qatt ma regghet dehret quddiem it-Tribunal biex taghti x-xhieda taghha.

L-ewwel u l-ikbar punt ta' kontestatazzjoni bejn il-partijiet huwa propju meta dan il-vjagg inbeda. Il-vjagg kien intiz li jibda fid-9 ta' Marzu minn Malta ghal Sqallija u skond ir-rikorrent il-ftehim originali kien li l-gwida jiltaqa' magghom Sqallija u jakkumpanjom ghal Palermo u minn hemm kellhom jaqbd u ferry ghal Tunesia pero' minhabba l-kwistjoni tal-kwarantina il-gwida ma setax jiltaqa' magghom Sqallija.

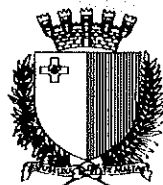
Ir-rikorrent ighid li hallas €1460.00 ghal vjagg . Bhala fatt, kien ir-rikorrent li xtara l-biljett Malta Sqallija. Kien x'kien ir-raguni ghaliex ir-rikorrent spicca jixtri l-biljett hu, mhuwiex daqstant importanti. Pero' zgur ma jistax jinghad illi dan is-servizz inghata mill-intimati u l-ammont li effettivament thallas lill-intimati ma kienx jinkludi l-vjagg minn Malta ghal Sqallija. It-Tribunal ghalhekk ma jaqbilx illi l-vjagg li pprovdew l-intimati effettivament beda minn Malta. Li kieku r-rikorrent ha zball fil-biljett, dan kien ikun tort tieghu u kien ikollu jassumi responsabbilta' ghall-izball, mentri li kieku l-biljett inxtara mill-intimati, kwalunkwe zball jew diskrepanza min-naha tal-kumpanija kien ikun ir-responsabbilita' tal-intimati. La r-rikorrent xtara l-biljett hu, kien qed jassumi r-responsabbilta' ghal dik il-parti tal-vjagg. Il-fatt illi r-rikorrent marru fil-hanut tal-intimat qabel il-vjagg ma taghmel l-ebda differenza.

Illi, di piu, ghalkemm il-ftehim originali kien propju li l-gwida jiltaqa' mal-grupp Sqallija, dan il-pjan inbidel u fl-4 ta' Maru 2020, ntbghat messagg mill-intimat Chris Bonello li jinqara hekk:

Guys, no reason to panic, but more measures are being taken in Italy, there is a possibility (even though at this point not probable) that once Guido enters Italy from Tunisia, he is kept in quarantine. As it is right now, we are looking at options. One which we are considering is that he doesn't leave Tunisia. This means you guys are boarding on your own.

Illi hawn ukoll l-intimati spiccaw ma pprovdewx is-servizz ta' gwida kif kien il-pjan originali. Bhala fatt huma vjaggaw lejn Palermo wahedhom u kienu qed jistennew biex jaqbd u l-ferry ghal Tunesia biex jiltaqghu mal-gwida. It-Tribunal ghalhekk jidhirli li l-ewwel parti tal-vjagg li ghalih kienu responsabbli l-intimati kien propju il-vjagg (ferry) bejn Palermo u Tunisia. U kien propju f'dak l-istadju li saru jafu li l-Italja giet dikjarata bhala red zone u li ddecidew li ma jkomplux bil-vjagg.

Din is-sitwazzjoni kienet ser taffettwa l-ajruporti u l-ferry terminals kollha u bezghu li jekk huma ikomplu bil-vjagg kienu ser jinqabdu t-Tunesia u jkollhom jaghmlu erbatax il-jum fil-kwarantina. Minkejja diversi telefonati lill-organizzaturi ma hadux risposta u meta

kellmu l-gwida, talbuh biex jinkancella l-vjagg pero' huwa irrifjuta. F'dak il-hin kellhom jiddeciedu illi jew jitolghu fuq il-ferry jew ma jitolghux u ddecidew li ma jivjaggawx lejn it-Tunesia.

It-Tribunal huwa sodisfatt illi r-rikorrent u shabu tterminaw il-vjagg preciz qabel ma kellha tibda l-pakkett tal-vjagg lejn it-Tunesia. Huma kienu sejrin jiltaqghu mal-gwida li kien fit-Tunisia sabiex jibdwew it-Tunisian motorcycle tour, pero' spiccaw ma telghux fuq il-ferry u minflok irritornaw Malta. Il-fatt li lahqu ghamlu c-check in ma jbidel xejn mill-fatt illi huma kienu ghadhom ma telghux abbord il-ferry u setghu ghalhekk jabbandunaw il-vjagg.

Ikkunsidra

Illi permezz ta' din il-kawza ir-rikorrent qed jitlob ir-rifuzjoni tal-ammont shih ta' pakkett ta' ivvjaggar u qed invoka Regolament 11 tal-LS 409.19 li jipprovdi li vjaggatur jista' jittermina pakkett tal-ivvjaggar fi kwalunkwe hin qabel il-bidu tal-pakkett. Skond ir-regolament 11(2), vjaggatur ghandu jkollu id-dritt jittermina il-kuntratt tal-pakkett tal-ivvjaggar qabel il-bidu tal-pakkett minghajr ma jhallas l-ebda mizata, f'kaz ta' cirkostanzi inevitabli u straordinarji li jsehhu fil-post tad-destinazzjoni jew fil-vicinanze immedjati tal-istess u li jaffetwaw sinifikament l-ezekuzzjoni tal-pakkett, jew li jaffetwaw b'mod sinifikanti inevitabli.

Illi min-naha tieghu, l-intimati qeghdin jinvokaw l-artikolu 13 (3)(c) li ighid illi l-vjaggatur ma jkunx intitolat ghal kumpens ghad-danni jekk l-organizzatur jaghti prova li n-nuqqas ta' konformita' jkun minhabba cirkostanzi inevitabli u straordinarji.

It-Tribunal ma jaqbilx mal-intimati. Dan ma kienx kaz ta' nuqqas ta' konformita' u anke kieku, ir-rikorrent mhuwix qed jitlob kumpens ghad-danni. Il-ligi stess fl-artikolu 11 jaghmel distinzjoni bejn rifuzjoni shiha ta' kull pagament li sar (li l-vjaggatur huwa intitolat ghalih), u kumpens addizzjonali (bhalma huma kumpens ghal danni) - li l-vjaggatur ma jkunx intitolat ghalih. Hawnhekk ir-rikorrent la qed jitlob kumpens ghal danni u lanqas kumpens minhabba nuqqas ta' konformita' u ghalhekk dan l-artikolu ma japplikax.

Illi t-Tribunal ra wkoll id-dokument intitolat 'Information on the Package Travel Directive in connection with Covid-19' li jispjega meta l-vjaggatur jew l-organizzatur jista' jikancella il-pakkett. Dan jipprovdi hekk:

Unavoidable and extraordinary circumstances means a situation beyond the control of the party who invokes such a situation and the consequences of which could not have been avoided even if all reasonable measures had been taken. Significant risks to human health,

MALTA

such as the outbreak of a serious disease like the Covid-19 at the travel destination or its immediate vicinity usually qualify as such unavoidable circumstances.

An official travel warning of national authorities is an important indicator that the package contract can be cancelled due to unavoidable and extraordinary circumstances impacting the performance of the trip. This also applies where the public authorities prohibit certain travels or ban the movement of persons in a manner that excludes, de facto, the package travel contract to be performed.

Illi hadd ma seta' jbassar il-konsegwenzi u r-reperkussjonijiet tal-pandemija li kienet xi haga bla precedent. Il-WHO dikjrarat il-pandemija fl-11 ta Marzu u ghalhekk, li kieku l-vjagg sar ghaxar tjiem qabel, minkejja t-thassib u r-riskji li kien hemm, xorta wahda kienu jirnexxielhom jivjaggaw bla problema. Kien biss fil-gurnata li telqu li l-Italja kollha giet iddikarata red-zone u peress illi kellhom ighaddu mill-Italia, ma setghux ikomplu bil-vjagg minghajr konsegwenzi koroh.

Illi t-Tribunal jidhirlu illi fic-cirkostanzi r-rikorrent kellu d-dritt li jikancella u skond ir-regolament 11(2) huwa intitolat ghal rifuzjoni shiha tal-pakkett.

Ghalkemm ir-rikorrent ighid li hallas €1460, ghal xi raguni, fit-talba tieghu, huwa indika l-ammont ta' €1300, u ghalhekk it-Tribunal huwa marbut ma' din it-talba.

Ghal dawn il-motivi it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi illi jilqa' t-talba tar-rikorrent u jordna l-intimati/ l-azjenda intimati biex in solidum bejniethom jirrifondulu is-somma ta' elf u tlett mitt euro (1,300). Bl-ispejjes kontra l-istess intimati/azjendi intimati.

Michela Spiteri LL.D
Arbitru